

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bulev. Regina Maria Nr. 13
Tipografia „Aradul”

INSERȚII
se primesc după tariful la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Abonamente:
Pe un an . 750 Lei
Pe 6 luni . 390 Lei
Pe 3 luni . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Sărbătorirea Suveranului

— Cu prilejul intrării în al 60-lea an —

Arad, 13 Aug.

Majestatea Sa Regele Ferdinand I-ului împlinește încurând 60 de ani. Dumnezeu a vrut ca această 60-a aniversare să-i găsească: — Rege încoronat al României-întregite, ieșită biruitoare din răuri de sânge, dintre mormane de cadavre și din imense întinderi de ruine.

Neamul acesta românesc călătorește în focul tuturor suferințelor, prin victorii fără pereche în a deschis M. Sale drumul spre Alba-Iulia, spre Chișinău, spre Cernăuți și spre Cernăuți Habsburgilor.

La cele mai tragice zile ale disperatului nostru războiu de întregire, când părea că steaua norocului nostru s'a stins pentru totdeauna, s'au încheiat între neamul românesc și între Regele lui, cele mai indestructibile legături de dragoste și de devotament suprem.

A 60-a aniversare a M. Sale Regelui va da prilejul cetățenilor României-Mari să-și manifeste încă o dată în chip impunător dragostea și credința față de tron.

„Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor”, care se poate mândri cu o vastă activitate națională și culturală, a lansat cu acest prilej un apel către cetățenii României, rugându-i să contribuie, fiecare după putință, la crearea unui „Așezământ Cultural Regele Ferdinand I-ului”, care să eteroizeze această aniversare.

Ziarul „Universul” în coloanele cărui s'a publicat acest inimos apel a deschis o listă de subscripție, subscriind cel dintâiu suma de 50.000 de lei.

Fiecare cetățean își va trimite obolul său. Aurul bogățiilor se va lăsa cu gologanul săracilor. Contribuțiile benevole ale băncilor și ale marilor întreprinderi din țară vor face repede ca subscripția aceasta să devină generală. Și mădălim că în curta vreme se vor pune temeliele durabile ale Așezământului Cultural care va purta numele fauritorului României-Mari.

Bogățiile țării noastre sunt immense. Imens ar trebui să fie și dărnicia noastră pentru operele culturale. Acest prilej unic ne va da mă sursă vredniciei noastre.

Ziarul nostru, ca ziar de propagandă națională, nu poate decât să se facă ecou puternic al acestui apel care este al întregului nostru neam. Căci ce poate fi oare mai demn și mai strălucit dar pentru acest glorios rege, la a 60-a aniversare, decât un mare așezământ cultural care să fie al țării întregi?!

Acest omagiu îl va avea M. Sa și țara, desigur, în cele mai impunătoare proporții.

„Așezământul Cultural-Regele Ferdinand I-ului” se va înălța din banul și din iubirea curată a tuturor cetățenilor României-Mari.

Sancțiuni ce nu pot fi evitate

Cititi în Viitorul:

Un fapt divers, întâmplat în cursul nopții de luni spre marți și care stă în căderea celor doi bandiți de codru: Munteanu și Tomescu, vine la vreme să ne sugereze câteva constatări.

Din cauza psihotei create de război, care-a făcut să dispară din sulețele omenilor slabi de fire, respectul pentru bunul aproapei, și teama față de legea țării, s'au produs, la noi ca și altunde, o mulțime de crime de jefuire la drumul mare și delapidări din averi publice.

Toți căți s'au abătut din calea legilor, disprețuind autoritatea Statului, au făcut aceasta cu credința fermă că vor rămâne până la cele din urmă nedescoperiți și nepedepsiți.

S'a văzut acum că mai devreme sau mai târziu sancțiunile trebuie să se producă: criminalii fiind arestați, jefuitorii prinși și delapidatorii descoperiți și urmăriți. Unii dintre aceștia își plătesc greșelile comise față de societate cu pierderea libertății și a drepturilor civile iar alții chiar cu viața.

Presă de fapte diverse care prilejude a avea și ea un rol educativ în societate, ar trebui să se ocupe tot atât de amănunțit cu sancțiunile pe cari justiția le pronunță contra rău făcătorilor descoperiți și arestați dupăcum se ocupă cu relatarea faptelor incorecte ale acestora.

În acest caz, suntem siguri că numărul disprețuitorilor de lege va scădea și moralitatea nu va mai avea să sufere atât de mult cu toată psihotea stăruie de după război.

Mare organizație revoluționară la Istip

Belgrad, 11 (Radur). — O vastă organizație revoluționară macedonească a fost descoperită la Istip. Șefii conspiratorilor au fost arestați.

Viața și Romanul

NOTE

Arad, 12 Aug.

Este un consens general, că persoana autorului literar și împrejurările banale în care a scris ea, nu trebuie să turbure sentimentele cititorului concentrate asupra personajilor imaginate din volum, chiar când avem de-a face cu un fantastic și un legendar, dăunător uneori, ca în privința lui Murger și a „Vieții de bohem”.

Și totuși vremea desgroapă și nemerita realități de care nu voiam să știm.

Nonagenarul doctor François Toubin retras din viața publică, a murit zilele trecute într'un sat din munții Jura și a lăsat niște memorii ale fratelui său Charles, prieten cu Murger.

Sunt însemnări despre pseudonimul Rodolphe (Henry Murger), despre Schumann. (în realitate Scau). Colline și Mimi — personajele care ne-au amăgii în liceu și ne-au încântat în Opera.

Fratele de curând dispărutului medic I-a cunoscut pe Murger la cafeneaua Rotonde, unde acesta, redactor la un ziar de modă și colaborator neregulat la „Corsair”, venia în fiecare zi, în tovarășia viltăreților pseudonimi din „La vie de Boheme”. Originalul lui Schumann era un simplu beiv ordinar, care după al doilea pahar cădea sub masă, iar originalul lui Colline citea desinteresat de societate, putând merge dintr'o lalea de ghips, iar Mimi? Ea n'a fost lăția tovarășe a lui Rodolphe. Originalul acestuia Henry Murger, s'a dus într'o zi, în pește, la Azilul orfanilor, după obiceiul parizian de atunci. Fu repozit de directorul acestuia, când l-a știut că este gazetar, cu cuvintele că nu dă Mielușana pe mâna lupului. Veni deci rândul lui Mimi, cu care s'a cunoscut printr'o întâmplare neașteptată. Mimi era o blondă urâtă, și nici măcar fată, (ca în roman) ci soția fizică a unui tâmplar care-i reținea tratamentul medical. Ea veni la Murger, în mansarda scriitorului din 22, pe vremea palatului Mazarin, și prin intervenția lui Charles Toubin pe lângă François Toubin fu internată în curând la spitalul Pitie. Rodolphe a lăsat-o acolo uitată, cu toate insistențele ce-i veniau ca s'o viziteze, fiindcă știa, ca nu-i ajunge din leașa de 30 de franci să-i cumpere florii. Și abia s'a hotărât să o viziteze când l'a s'au vădit că e pe moarte, amănând însă și atunci, ca un bohem înși sufleteț, pentru Duminecă, „dacă va fi liber”, iar Duminecă a găsit-o moartă.

Și iată încă o decepție pentru tineretul din scoală, care vifera citind paginile molipsitoare, și pentru publicul de vârstă, după o emoționantă seară în Opera.

Măsuri împotriva studenților și elevilor manifestații

În urma conferinței care s'a ținut la ministerul de interne, d. dr. Angelescu ministrul instrucțiunii, a cerut poliției și siguranței tuturor orașelor să hăințeze ministrului instrucțiunii listele elevilor și studenților cari au participat la mersuri cu caracter antisemit. Acești elevi și studenți vor fi eliminați pentru totdeauna din învățământ. Măsurile se aplică și elevilor și studenților.

Descoperiri preistorice făcute în Ardeal

Cele mai vechi urme ale omului preistoric au fost socotite până mai anii trecuți ca aparținând epocii neolitice (a pietrei lustruite), bine reprezentată atât în vechiul regat cât și în Ardeal.

Totuși încă din primele sale studii asupra țării noastre cunoscutul antropolog elvețian Eug. Pittard și-a exprimat credința că, dată fiind dezvoltarea și varietatea neoliticului în România e imposibil ca pământul țării noastre să nu pastreze ascunse și urme de ale civilizației paleolitice (a pietrei arhiate).

Lipsa paleoliticului la noi, n'o explica prof. Pittard, decât prin faptul că nu existau cercetări în această direcție.

După aproape două decenii, descoperirile făcute în vara anului trecut, de savantul paleontolog Abbe Breuil, profesor la Institutul de Paleontologie umană din Paris, vin să confirme părerea colegului său dela Geneva, profesor Pittard.

Cercetări izolate făcute în Ardeal, unele în prajina războiului, altele după, de către d. dr. Martin Roșca dela Muzeul de Arheologie din Cluj și dr. Teutsch, conservatorul muzeului din Brașov, scoaseră de aifel la iveală câteva obiecte paleolitice: răzătoare, dați hme, o lopată mică de os, etc. în diferite localități, mai ales în peșteri din jud. Huedoara, Cojocna, Bihor, Trei Sănuțe, Odohel, Mureș-Turda și Sibiu.

Determinarea vârstei acestei industrii paleolitice era însă îndoielnică.

Profesorul Breuil, venit să ție câteva conferințe la Universitățile noastre, nu numai că a verificat obiectele paleolitice deja găsite, dar a și sporit numărul urmelor conservate, care adevărate pe deplin existența omului paleolitic în România.

Cercetările ale să spăruie de curând în „Buletinul soc. de științe din Cluj” (t. II fasc. 4, Iulie 1925).

Ele cuprind pe lângă verificarea și determinarea precisă a vârstei industriei paleolitice colecționate de d. dr. Martin Roșca și I. Teutsch, și descrierea obiectelor găsite cu ocazia săpăturilor făcute de prof. Breuil împreună cu dr. Roșca și profesorul Inst. de Speologie din Cluj în 12 stațiuni paleolitice, din care una în aer liber și 11 în peșterile din Transilvania.

Obiectele paleolitice conservate la colecțiile Inst. de geologie ale Universității din Cluj și muzeelor arheologice din Cluj și Brașov aparțin paleoliticului mijlociu (etajele mesterii și aurignacian).

Localitatea devenită clasă în literatura științifică paleolitică a Ardealului e Bazăul Ardelean (Valea Crenănei, anume în adevăr evocator), la 56 kilometri la Brașov.

Stațiunea a fost descoperită în 1910 de Julius Teutsch, directorul Muzeului de Arheologie și St. Natural din Brașov.

Industria dela Bazăul Ardelean, cu excepția câtorva obiecte mai vechi din aurignacianul mijlociu, reprezintă după prof. Breuil un stadiu tardiv de evoluție cu tendințe spre aurignacianul superior.

Obiectele de aici sunt înrudite cu acele de origine mai veche dela Kremis (Austria).

Unele obiecte par a fi de origine și mai nouă înrudite cu cele din soltreasul din Ungaria.

O deosebită importanță au mai multe bucăți de andesit, ce au servit de unelte omului preistoric, găsite de prof. Breuil în terasă de pietris a unui afluent al Someșului, la Căpșai mic, lângă Cluj. Aceste rămășițe preistorice sunt cele mai vechi urme de industrie preistorică care s'au găsit până acum în Europa orientală.

Obiectele recoltate în peșteri s'au găsit împreună cu resturi de cărbune și ceramică preistorică modernă — vatra de foc — sub acest strat urmaș numeroase oseminte de ursul peșterilor (ursus spelaeus) — peșterile de la Igrita, Brata (jud. Bihor).

S'au găsit oase de urs foarte mineralizate aproape petrificate, care au fost transformate de omul preistoric în unelte primitive — pilexul — (peșt. Igrita și Cioclovina).

Lame de calcar dur, amestecate cu percutoare de cuarț și silicuri au fost găsite în peșterile de la Crăciunești și Federi (jud. Huedoara), iar în peștera dela Someșul rece, situată în apropierea Clujului, printre numeroasele oase de bou, lup, vulpe, marmotă și hârciog din epoca preistorică, s'au găsit două oase de lup care au fost modelate de mâna omului preistoric.

Interesantele cercetări ale prof. Breuil aduc o lumină nouă asupra civilizației preistorice în staturile locuite de romani, prea puțin studiate până acum.

De-a cu toată cercetările începute în vara anului trecut fiind oaspele țării noastre chiar în toamna acestui an, cănu împreună cu Prof. Emil Racoviță, directorul Institutului de Speologie își va întinde explorările și în regiunea Danării.

Val. Pașcaria.

Întoarcerea Suveranilor în țară

Suveranii au fost înștiințați dela Paris că Suveranii și-au fixat programul ultimelor zile ce mai petrec în străinătate precum și data întoarcerii în țară.

Regele a plecat în ziua de 10 August din Paris la castelul dela Weinburg (Elveția) unde va rămâne în compania fratelui „Său principele Wilhelm de Hohenzollern timp de o săptămână, iar Regina Maria, după o scurtă ședere la Biaritz, va merge acolo să întâlnească pe Suveran.

Suveranii nu se mai opresc aici în Italia, nici în Jugoslavia ci vor veni, pe ruta Simionului, în țară, direct la Sibiu, unde își vor reținea reședința până la sfârșitul veri.

Împreună cu Suveranii se înapoiază în țară și Prințesa Ileana, care a petrecut vara în castelul Escher (Anglia) al Infantei Beatrice, sora Reginei Maria.

FOILETON

FIRUL MILEI

Zice că de mult pe la poalele munților vălcuia pe plaurile noastre, o zgriftoarească de babă, care multe făcute și nefăcute înfăptuise, iar cu „faptul” ei mai mult delege-gase decât legase.

Pașă-mite o știau până la mari depărtări cale de șapte sate, pentru multele-i parascovenii, așa că cine nu dădea cu gâdul, tot la vreașele împelțitei de babe ni-maria.

Bă, încă, pe la zile mari, când se închiagă apele și se despică cerul, de este mai prielic temeiul „faptului”, multe fețe alene de jupăne și logofete se coborau tipii din butci și călești, bătând la ușa vrăjitoarei.

Iar bobornita o ducea ca'n săoul lui Avram, ghiftuindu-se cu toate bunățiile, ca care o omeniau cele ce i băteau pragul.

Iosă de prea mult bine, zice că i se face silă și lui Aghiuș, dar mi-te bieții făpturi omenești, care nici fierul dracului nu l poartă în vine, necum poștele și stăruința lui în blestemății.

Așa că, de stăta huzar, și de stăta fodo-pă-tune cu toate bunățiile, ce nu erau de

nasul ei și-i veniau la picioare cu nemilaita, într'o zi i-a pleznit fierca zgriftoarească, când îi era ioima mai dragă.

Că tocmai făcuse ce făcuse și des-bin-se pe doi însurați, luați din dragoste.

Și cum i-a fost vacul babel, tot așa și vâlcușul: șapte spurcăciuni de diavoli o apucă, ducând-o în împărăția necuratului, care trăgând-o de cănepă, care de câte un mă dular, mă rog care de unde nimerca și apuca, după cum i se și cădea unei osemeni pramatii de stăp al iadului.

Și cu mare alaiu, că pe drum mai prins-eră necurații, din fugă și alte nepricopsite de muieri, care dăseră fuga la babă după vre-un „făcut” cu mare tărăboiu, ajunseră la poarta cea mare a iadului, trezind din somn, cu zarva lor, până și pe Scarasochi, staroștele demonilor.

Și cu toți d'avalma, huluștuți tocmai în fundul iadului.

— Dă, ce-i gălăgia asta? — se răstii tartorul — ce se bococ așa mai nainte

de-a gusta din ceasoul cu catran și jergau!

„Nepriștan s'o băgați în cazanul cu smoală clocotită, iar Sarsaiă să stea de pază, gata s'o înhațe și s'o dea la fund de trei ori, după legea de care și-a bătut joc o viață întreagă!

Ca o drăbană de cele dogite isbucni glasul tartoritei de vrăjitoare, dupăce îndepliniră slugile iadului porunca prea necuratei fete a stăpânului.

Și, cu sufletul ars de atâta dogoare, baba mirolă o rugăciune pe care n'o mai lăgăna-se de când era copilă și nu se deducise încă la blestemățiile diavolești.

Norocul tăgârței drăcești că tocmai în clipa aceea să trecă Maica Domnului prin dreptul bortei împăchite ce ține loc de poartă a iadului.

Și rugăciunea bolborosită de babornită îndușoară pe Prea Sfânta, care se milostivi s'o asculte până la capăt.

Iar tsipa iadului scăpând din gharele dracilor răbufni la pământ, bătând țărâna cu fruntea și trăgând la cruci, de să plenească toți diavolii și nu alta, și cât p'a i să dărâme și toatele cele invăpăiate ale împărăției necuratului.

Și cum urgia drăcească se potolise din pricina închinăciunii ispaștiei, glasul ei stăpâni întreg cuprinsul iadului:

— Maica Preciată, bolborosi baba, mi-

lostivește-te și de mine, o biată păcătoasă, dupăcum ai iertat multe și grele păcate! Indură-te și de mine și acapă-mă de urgia necuraților, cum ai scăpat și alte suflete mai păcătoase ca mine.

Maica Domnului cât p'aci să poruncească noui heruvim să se ducă și s'o mântuiască pe babă din grele munci ale Tartarului.

Dar Sfântul Petre, care se găsea în preajmă, să nu tacă din gură:

— Aș, babo, — zise către celui dracului, — după ce gustai din blidul cu foc coclit, te ai cuminiț... că în loc să faci bine, în viața pământescă, te-ai ținut nu mai de farmece și de fapte necurate.

Iar baba de colo, cu lacrimi cât pumnul:

— Ba am făcut și bine, Prea Sfinte, că într'o zi a trecut o biată de femeie calică pe la mine și, rugându-mă s'o ajut, i-am dat și eu de uode am avut ce am avut, ia niște fire de huruio, din cele rămășițe ale urzelii dela războiu, ca să aibă cu ce să țeară primeneii la copil.

— Cu fire de huruio să țeară! — se miră Sfântul Petre — dar bine că te-a lăsat Sibiu și de atât! Ia să mă duc să cercetez...

Zis și făcut, Sfântul dete o raită prin Rai, unde nu-i fu greu să dea de calica aceea miluită odată de babă.

Întorcându-se la gura iadului cu un smoc de fire de huruio, prinse a depăna firul și a-i da drumul în aJănc, spre inima pământului, unde era tartorița zicându-i:

— Uite, babo, huruio ai dat, pe fir de huruio să te mântui de poji de acolo, unde te-au adus faptele tale!

Iar vrăjitoarea când văzu firul subțire alune-când până la picioarele ei, avăci se apucă cu nădejde de el, cu smândouă mâinile în vae-tele dracilor cari vedeau că le scăpă din ghiare.

Și prinză-d inimă, începu să se urce pe fir.

N'apucă, însă, să se cațare nici cât un stat de om, când un alt suflet căsnit o spucă de picioare rugându-se:

— Fie-ți milă și ia-mă și pe mine!...

Dar baba, tot fănuoasă și boatoasă:

— Mai du-te naibii și lasă-mă, că de-abia mă țin firul pe mine!...

Și avărlind din picioare ca să scape de povară, ca o iapă nărăve, s'a opintit pre-tare și frâul slab sfârși! s'a rupt, iar baba hălăbucl în cazanul cu catran ferbinte, pe toatele căruia rânjea Sarsaiă, prinzând o cu furca de fer și dând-o afurad.

Iar baba, din fundul cazanului, mai des-luși ca prin vis glasul Sfântului Petru:

— Nici acolo, în împărăția spurcatului, nu fi-a fost milă... cum să-ți fi fost ție

Mica publicitate

Doamnă! Unde vă coafați și faceți manicura? In Salonul „MITU” cel mai modern și elegant salon de coafură și manicură de doamne și domni.

CONTRA BATĂTURI folosiți ANAGALLIN preparat de FARMACIA TIBERIU RENYI

Industria și fabricile din ARAD, cari vor reprezenta energie în București, se pot adresa: Leonte Silberman București, Str. Selari 7, etaj

Concurs. Se publică concurs pentru ocuparea postului de scriitor, în comuna Chier (județul Arad), cu data de 1 Septembrie a. c.

România. Comitetul Școlar Județean Arad. No. 1216/1925.

Publicațiune. Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 10 Septembrie a. c. ora 10 a. m. se va ține o nouă licitație publică cu termen scurt, în localul Prefecturii județului, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de transformare și reparații a edificiului școlare din comunele Pecica-Maghiară, Zărand, Vârșandul-Vechiu, Ghiulița, Nădlac și Conop.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice (art. 72-83) și cu condițiile generale pentru întreprinderi de lucrări publice și cu oțerte închise și sigilate pe cari concurenții le vor înainta comitetului școlar județean.

Insertii se primesc la Administrația ziarului.

Mici istorii din lumea mare

Case in aer

Un arhitect vienez ne propune să locuim in aer, regenerând astfel societatea umană. Noi avem aviație... și cu toate aceste trăim ticsiți și sufocați în adevărate cripte.

Cel mai mare rău al orașelor este că ne silesc să locuim supracongestionați pe spații reduse. Ar fi bine deci ca oamenii să-și decentralizeze existența lor și să utilizeze imense spații libere ale provinciilor.

Secolul XX — ne explică mai departe ing. Kiesler — cu automobilul, trenul electric și avionul, a redus obstacolul distanței. Avem și ascensorul... Pentruce deci să nu fie în viitor orașele divizate și răsfirate pe toată suprafața pământului și pentruce să nu fie casele așezate la 10 sau 50 metri deasupra solului?

Spital pentru oameni colorați. Municipalitatea din New York va construi un spital numai pe seama oamenilor colorați. La consiliul de administrație vor fi și doctori negri.

Intoarcerea unei expedițiuni. Cu câteva zile înainte s'a înapoiat la Paris „expedițiunea Citroen Central-Africea” care a traversat continentalul negru și a călătorit aproape 9 luni cu automobilele casei Citroen.

Fakirul și chirurgianul. Ne-am ocupat zilele trecute cu fakirul, care pasionează actualmente Parisul și am arătat că fakirul a cerut un timp de 15 zile ca să se cugețe dacă oare poate să se supună unei operații de apendicită fără a fi adormit, după cum s'a propus aceasta un distins chirurgian din Paris.

Ex-kronprinzul ar dori să facă ocolul pământului. Într'un interviu acordat doamnei Drummond corespondenta ziarului englez „Daily Express”, kronprinzul s'a declarat că lucrează pentru apropierea Germaniei și Britaniei. S'a exprimat teama că Europa va fi într'o zi invadată de către rasa galbenă și neagră și a protestat contra „calomniei” responsabilității Germaniei pentru războiul

Am semănat. Am aruncat sămânța erl pe câmp, Pe brazdele jilave și săine, Și soarele, domol, curgea pe mine, Pe trupul meu cu svăcnec în răsămp.

Apus. Un roșu asfințit de soare își svârlea peste noi vespământul, Aprinde cerul și pământul Din zare până 'n fund de zare.

Omul nu a progresat mintalment de 3000 ani încoace. Din New-York ne vine ciudata știre că după mulți ani de studiu și experiențe aprofundate, un grup de savanți dela universitatea California au ajuns la concluziunea că rasa umană n'a făcut progrese mentale de 3000 ani încoace.

Miliardarii americani. 86 persoane din Statele Unite au plătit un impozit pe o rentă anuală superioară unui milion de dolari (1 milion dolari = 200 mil. Lei).

Fumul imprăștiie nourii. Se spune că la ultimele negocieri între patroni și minieri, premierul Britaniei dl Baldwin foarte obosit de eforturile zilei și a scos pipa din buzunar și a invitat să facă la fel și reprezentanții foarte ostili și taciturni ai celor două partide.

Reglementarea manifestațiilor politice în Germania. Berlin, 12 (Radior). — Președintele Reichului va publica un nou decret prin care interzice toate manifestațiile formațiunilor conduse de demonștratori politici, în afară de cazul când li s'ar acorda o permisiune specială.

Sovietale crează o republică sovietică bulgară în Ucraina. Riga, 12. — Comitetul executiv al „unitei republicilor sovietice rusești”, a hotărât, înființarea unei republici bulgare, care va cuprinde localitățile din Ucraina, populate la majoritate de bulgari.

Camerele Muncii. După noua lege votată de Parlament Grupul delegaților muncii se compune din 45 persoane, repartizate pe următoarele categorii:

1. 8 salariați comerciali. 2. 2 „ agricoli. 3. 18 „ industriali, câte unul din următoarele categorii: a) metalurgie; b) mecanică; c) industria lemnelui; d) construcții; e) industria hârtiei; f) arte grafice; g) industria textilă; h) pielărie; i) transport; j) sticlărie; k) ceramică; l) mine și cariere; m) electricitate și gaz; n) industria îmbrăcămintei; o) industria alimentară; p) trei din mica industrie.

Și din ghioci, beșugul greu i-l fură Răsufletul ogorului răcopt. In fluier și armuri eu simțeam Rudea mea cu câmpul și pământul, Și fruntea blând mi o ridicam, cu vântul Să treacă peste ea, ca peste-un ram.

Apus. Un roșu asfințit de soare își svârlea peste noi vespământul, Aprinde cerul și pământul Din zare până 'n fund de zare.

Cronica externă

In chestiunea optanților germani

VARȘOVIA. — Ministrul Poloniei la Berlin a remis ministrului de externe al Reichului următoarea declarație: „O parte din optanții germani, cari conform convenției polono-germane, încheiată sub auspiciile Ligei Națiunilor la Viena la 30 August 1924, trebuia să-și transfere domiciliul din Polonia în Germania înainte de 1 August 1925, nu s'a conformat acestor stipulațiuni și n'a părăsit până acum teritoriul republicii polone, cu toate că optanții poloni au plecat din Germania în termenul fixat de autoritățile germane.

Guvernul polonez ține să sublinieze că începând dela 1 August, acești optanți germani au devenit străini, cari locuiesc în mod ilegal pe teritoriul polon și că prin aceasta, ei sunt supuși tuturor măsurilor prevăzute de uzurile internaționale pentru persoanele, care locuiesc pe teritoriul altui Stat, fără a avea acest drept.

Austria și chestiunea alipirei de Germania. Alipirea Austriei la Reich rămâne una din principalele preocupări ale cercurilor politice germane, — constată „Le Temps”. Cu toată complexitatea problemelor interne și externe cari se pun astăzi guvernului din Berlin, interesul pe care presa germană îl dă uniunii celor două țări, nu slăbește nici o clipă.

„Cooperarea austro-germană” a vult să falsifice din usitate rezultatele, — inducând în eroare opinia publică, — printr'o anchetă simulară pe care a întreprins'o prin propriile sale mijloace, și care, bine-înțeles, conchidea în mod natural la alipire.

Germanii se tem ca ancheta economică întreprinsă de societatea Națiunilor să nu demonstreze că Austria ar putea trăi, grație participării mai active a capitalului ei în strălucirea sa industrială, și grație unui sistem de tratate de comerț pe care îl are încheiat cu Statele succesoare și cu țările Europei centrale și Orientale.

Camerele Muncii. După noua lege votată de Parlament Grupul delegaților muncii se compune din 45 persoane, repartizate pe următoarele categorii:

1. 8 salariați comerciali. 2. 2 „ agricoli. 3. 18 „ industriali, câte unul din următoarele categorii: a) metalurgie; b) mecanică; c) industria lemnelui; d) construcții; e) industria hârtiei; f) arte grafice; g) industria textilă; h) pielărie; i) transport; j) sticlărie; k) ceramică; l) mine și cariere; m) electricitate și gaz; n) industria îmbrăcămintei; o) industria alimentară; p) trei din mica industrie.

Și din ghioci, beșugul greu i-l fură Răsufletul ogorului răcopt. In fluier și armuri eu simțeam Rudea mea cu câmpul și pământul, Și fruntea blând mi o ridicam, cu vântul Să treacă peste ea, ca peste-un ram.

Apus. Un roșu asfințit de soare își svârlea peste noi vespământul, Aprinde cerul și pământul Din zare până 'n fund de zare.

atenția guvernului german că convențiunea din Viena prevede clar că optanții, cari nu se vor fi conformat obligațiunei de a părăsi Polonia în termenele prevăzute prin această convențiune vor putea fi conduși la frontiere și predați autorităților germane, accesul teritoriului polonez putându-le fi definitiv refuzat. Guvernul polonez ține să se degajeze de orice răspundere în privința consecințelor rezultând din situația juridică mai sus citată pentru optanții germani cari locuiesc acum ilegal pe teritoriul polon.

Guvernul polon repetă, că este gata să acorde autorităților germane tot sprijinul său pentru a plecarea acestor persoane care trebuie efectuată în cel mai scurt termen, să se poată face în condițiuni, care ar permite evitarea oricăror neajunsuri. Prin această declarație guvernul polon precizând situația juridică a optanților germani a declarat încă odată, că este gata să coopereze la organizarea cea mai potrivită a repatrierii restului de optanți.

„Cooperarea austro-germană” a vult să falsifice din usitate rezultatele, — inducând în eroare opinia publică, — printr'o anchetă simulară pe care a întreprins'o prin propriile sale mijloace, și care, bine-înțeles, conchidea în mod natural la alipire. Germanii se tem ca ancheta economică întreprinsă de societatea Națiunilor să nu demonstreze că Austria ar putea trăi, grație participării mai active a capitalului ei în strălucirea sa industrială, și grație unui sistem de tratate de comerț pe care îl are încheiat cu Statele succesoare și cu țările Europei centrale și Orientale.

Camerele Muncii. După noua lege votată de Parlament Grupul delegaților muncii se compune din 45 persoane, repartizate pe următoarele categorii:

1. 8 salariați comerciali. 2. 2 „ agricoli. 3. 18 „ industriali, câte unul din următoarele categorii: a) metalurgie; b) mecanică; c) industria lemnelui; d) construcții; e) industria hârtiei; f) arte grafice; g) industria textilă; h) pielărie; i) transport; j) sticlărie; k) ceramică; l) mine și cariere; m) electricitate și gaz; n) industria îmbrăcămintei; o) industria alimentară; p) trei din mica industrie.

Și din ghioci, beșugul greu i-l fură Răsufletul ogorului răcopt. In fluier și armuri eu simțeam Rudea mea cu câmpul și pământul, Și fruntea blând mi o ridicam, cu vântul Să treacă peste ea, ca peste-un ram.

Apus. Un roșu asfințit de soare își svârlea peste noi vespământul, Aprinde cerul și pământul Din zare până 'n fund de zare.

In jurul pactului de garantie balcanic

- Punctul de vedere al Romaniei -

In Le Temps dela 8 August, a apărut următoarea notiță:

„Mica Antantă, care apropie atât de pânas Jugoslavia și România, a făcut și până acum destul în această ordine de idei. Nu pare deloc cu puțință de a face să inere, util, în această Antantă, Grecia ale căre interese sunt strict limitate, — un grup de state esențial balcanice este însă în loct lucrurilor dacă se dorește ca pacea, pe baza tratatelor existente, să devină o realitate pentru popoarele ale căror pitru războie succesive, au răsturnat complet condițiunile de existență.

Primejdia războiului în balcani a dispărut

„Deasemenea adaugă oficiosul guvernului nostru, nu trebuie pierdut din vedere, că dela dispoziția dublei monarhii austro-ungare, care întreține în Balcani nenumărate agitații și intrigi, primejdia războiului în această regiune, pe vremuri cea mai turbură din Europa, e mai puțin gravă decât, de pildă, în Europa Centrală. Statele balcanice realizând unitatea lor națională, au nevoie de consolidare internă, atât din punct de vedere politic cât și economic; unele dintre ele, ca de exemplu Bulgaria, sunt agitate prin convulsii foarte primejioase, dar periculosul extrem este, pentru moment cel puțin, ca și neexistent.

Ce răspunde oficiosul guvernului

La cele de mai sus oficiosul francez al guvernului nostru adaugă următorul comentariu: „Fără a intra în analiza amănunțită a problemei la ordinea zilei, se cuvine să revinem la primul rând că România nefiind un „stat esențial balcanic“ nu urmărește realizarea ideii de arbitraj obligatoriu decât în cadrul menținerii generate a păcii în Europa orientală. Astfel, la realizarea acestei idei, nu se poate pune chestiunea, nici a unui program de apărare helenică împotriva velleităților de expansiune ale Turciei, nici a unei acțiuni comune împotriva mișcărilor revoluționare rusești care își găsesc expresiunea în Balcani.

„Proiectul d-lui Rentis, așa cum a fost susținut la cunoștința opiniei publice, nu tinde

de a la o aplicare gradată și sistematică a arbitrajului obligatoriu, mai întâi între cele trei țări, cari (aici în oficiosul guvernului) e o greșală de tipar care ne obligă, ori ne îndreptățește, să completăm cum credem seau) și-ar garanta integritatea teritoriilor în ceacele lor preveste.

„Alte State balcanice, sau cari le sunt limitrofe, ar putea deasemenea adera la convențiunea acestor trei țări, acceptând principiile de garanție naturală de arbitraj obligatoriu.“

„Deasemenea adaugă oficiosul guvernului nostru, nu trebuie pierdut din vedere, că dela dispoziția dublei monarhii austro-ungare, care întreține în Balcani nenumărate agitații și intrigi, primejdia războiului în această regiune, pe vremuri cea mai turbură din Europa, e mai puțin gravă decât, de pildă, în Europa Centrală. Statele balcanice realizând unitatea lor națională, au nevoie de consolidare internă, atât din punct de vedere politic cât și economic; unele dintre ele, ca de exemplu Bulgaria, sunt agitate prin convulsii foarte primejioase, dar periculosul extrem este, pentru moment cel puțin, ca și neexistent.

„Opinia europeană obișnuită de secole să considere Balcanii ca punctul cel mai turburat al Europei și cel mai expus unei agresiuni războinică, trebuie să-și dea seama că unul din rezultatele cele mai ferice ale războiului mondial este de a fi schimbat radical caracterul internațional al acestei regiuni. Căci pacea în Balcani este asigurată prin simplul fapt că una din marile puteri care ațâșează cu permanență agitațiile a dispărut iar cealaltă, care urmărește același scop imperialist, se înviersunează să întrețină agitația comunistă la care popoarele balcanice, muncitoare de pământ, sunt instinctiv refractare.“

Alegătorii pentru Camerele Agricole vor călători gratuit pe C. F. R.

Conform aprobării ministerului de comunicații, alegătorii pentru Camerele agricole vor călători gratuit pe căile ferate dela stațiunile de reședință la cele de votare și înopoi, pe baza cărților de alegători, eliberate de judecătorii de ocol respective, sau de comune, în condițiunile călătoriei alegătorilor pentru Parlament.

Congresul silvicultorilor din Timișoara

Deschiderea congresului silvicultorilor se va face în ziua de 14 Septembrie la Timișoara.

Plecarea din București e fixată pentru ziua de Vineri 12 Septembrie.

Congresul va dura 9 zile, în care timp se vor face excursiuni la: Canalul Bega, Reșița, Caransebeș și Băile Herculane.

— Un alt congres al silvicultorilor se va ține, în luna Octombrie, în București.

Serbarea republicei germane la Timișoara

Implinindu-se 6 ani dela înființarea republicii germane, întrucât această zi a fost decretată de națională, germanii din Timișoara au hotărât să o serbere.

La orele 10 s'a oficiat un mare serviciu la catedrala catolică din oraș iar la orele 12 a avut loc o recepție la consulatul german.

Acți d. consul Haas a ținut un mic discurs evidențind însemnătatea zilei după care s'a servit diferite gustări.

Oaspeții francezi la Cluj

Din Cluj se anunță că au sosit în localitate excursioniștii francezi. Au fost primiți la gară de d-nii prof. universitari Al. Borza și E. Bratu precum și Cămpărășanu din partea primăriei Cluj și de un numeros public. D-l prof. Bratu a salutată pe distinsii oaspeți, spunând că se simte foarte fericit să i salute pe pământul românesc.

La acestea a răspuns dl prof. Aubiger mulțumind Clujenilor pentru frumoasa primire făcută.

După răspunsul profesorului francez, studenții români au cântat „Marseleza“ la care au răspuns francezii cu „Innul Regal“.

Apoi oaspeții francezi au fost conduși la căminul „Aviam Iancu“ unde au fost găzduiți.

Participarea ofițerilor cehi

„In manevrele armatei polone face impresie în Rusia și Germania

Varșova 12. — La Moscova și Berlin a făcut mare impresie faptul că la manevrele armatei poloneze, participă și mulți ofițeri cehoslovaci, ceace denotă o apropiere strânsă între Polonia și Cehoslovacia.

Ziarele din Praga arată că regimul apărării naționale poloneze întresează Cehoslovacia, întrucât o armată polonă puternică și bine organizată, constituie o garanție și pentru Cehoslovacia, care are aceiași dușmani ca și Polonia.

Răsvățiri în armata roșie

Berlin, 12. — La Ganel un regiment sovietic a refuzat să plece din cazarmă împotriva țăranilor răsculați.

Comandantul regimentului a împușcat pe inițiatorul revoltei, soldații îndârjiți s'au năpustit asupra comandantului omorându-l. Regimentul a respins atacul detașamentului trimis împotriva lui și s'a înmăștiat în regiunea mlaștinoasă lângă Dobroice.

Conflicte la Nistru

Alături-noapte, lângă otrovul dela Atachi (jud. Soroca) două bărci fiecare cu câte patru indivizi au încercat să treacă Nistru și să debarce pe teritoriul român.

Locotenentul Georgian cu câțiva soldați din grăniceri au aruncat grănate asupra lor, la care s'a răspuns cu numeroase focuri de armă.

Grupul locotenentului Georgian a deschis foc, reușind să distrugă bărcile și să ucidă pe indivizi. Uoul singur rănit căzând în Nistru, s'a înecat. Din partea noastră numai locotenentul Georgian este ușor rănit la brațul stâng.

—oo—

Alegerile pentru Camera de Comerț

Camera de Comerț și Industrie din Arad aduce la cunoștință generală, că listele electorale ale Camerei pentru alegerile din luna Septembrie a. c. au fost afișate dela 12 August 1925 în loculul Camerei și la Primărie, iar cei interesați pot lua cunoștință de ele în orele oficiale (9—13).

Cetiți și răspândeți Tribuna Nouă

PARIS. — (Telegram particulară). — Painleve a primit azi în audiență pe Seipel, cancelarul Austriei.

O nouă convenție militară între statele Micii Ințelegeri?

Praga, 12. — Ziarele locale susțin că la 15 August se vor întruni reprezentanții statelor majore, ale armatelor: româ ă, cehoslovacă și jugoslavă, pentru a întocmi o nouă convenție militară, care va face parte integrantă din pactul de siguranță, ce se va încheia între statele ce compun Mica Antantă.

Noul tratat de alianță, va fi pus în concordanță cu tratatele existente acum între România și Polonia, cum și între Cehoslovacia și Polonia.

Un atentat împotriva generalului Frunză

Paris, 12. — Din Moscova se anunță că, Frunză, comisarul Sovietelor la război, era să fie victima unui atentat pe când se ducea cu statul său major la marile manevre ale armatei roșii.

În vagonul-restaurant al trenului care transporta pe Frunză a fost găsită o muniție infernală care dupăcum arăta ceasornicul trebuia să explodeze între stațiile Minsk și Smolensk, însă un defect al mecanismului a împiedecat explozia.

Sovietele interzic plecarea lui Troțki din Rusia

Berlin, 12. — Comisarul sovietic Troțki a înștiințat luna trecută ambasada bolșevică din localitate, că va veni la Berlin în August pentru a trata personal cu guvernul german; chestiuni importante de ordin economic și financiar.

Acum se comunică din Moscova că directoratul Rusiei sovietice care are în frunte pe Stalin, nu a permis lui Troțki să părăsească țara.

Aceasta din cauză că conducătorii sovietelor se tem că Troțki odată plecat în strălăitate nu va mai reveni în Rusia.

Emigranții unguri vor scoate un ziar la Praga

PRAGA, 12. — „Slovak“ anunță că emigranții unguri, după prealabile convorbiri avute cu Beneș, vor scoate un ziar unghuresc în Praga intitulat „Egyvettes“ sub direcțiunea cunoscutului profesor sociolog laszi Oscar.

Cât a costat până acum războiul din Maroc

Paris, 12. — Ziarul „Matin“ arată că d. Caillaux a primit pe ziaristii anglo-americani expunând-le situația financiară.

Dsa a declarat că nici o hotărâre nu a fost luată, în ce privește călătoriile sale la Washington și Londra și a adogat că războiul din Maroc a costat până acum 200 milioane și nu va trece de 250 pentru a termina operațiunile inepute împotriva rîfaniilor.

Situația alarmantă la Petrograd

Ziarul Curierul Varșoviei din următoarele detalii în această privință:

„Zilele trecute, s'a produs o explozie la fabrica de manufactură militară. Publicul care s'a adunat la fața locului a manifestat pentru Nicolae Nicoloevici. Pe pereții clădirilor vecine, au fost lipite msuifete monarchiste.“

Ziarul citat spune că situația în Petrograd este alarmantă.

Ziarul socialistilor rusi R-botnic scrie, că exploziile sunt opera monarchiștilor.

Generul Satovski, comandantul Corpului II de cavalerie a fost amorit la 13 km. de Odesa, în momentul când trecea cu automobilul.

Piețele americane dispun de capitaluri spre împrumut

Budpesta, 12. — Mr. Corbin delegatul băncii F. I. Lisma and Co. din New York a sosit în localitate spre a oferi împrumuturi comerțului și industriei ungare.

Dsa a declarat că băncile americane dispun de mari capitaluri, cari deocamdată nu și găsesc întrebuințare în Statele-Unite.

Intre Bulgaria și România

RUSCIUK. — Duminecă s'a sărbătorit cu mare fast în toată Bulgaria „ziua Dobrogei“.

În localitate a avut loc de dimineață în catedrala orașului un Te Deum oficiat de mitropolitul Vasile înconjurat de tot clerul din oraș.

La serviciul religios au asistat membrii tuturor asociațiilor profesionale și ai societăților naționaliste iredentiste, precum și un numeros public. După serviciul divin, asistența s'a dus în corpore la cimitirul orașului unde se află înmormântat vevodul Ștefan Caragea, dobrogean de origină.

Act a vorbit avocatul Ivan Hagi Ivanov, președintele filialei din Rusciuk a Soc. Dobrogea, care dupăce a adus un omagiu memoriei lui Caragea, a arătat că poporul bulgar este dator să lupte pentru ajutorarea fraților subjugăți de diferite țări străine între cari sunt și cei din Dobrogea.

În urmă asistența a manifestat pe străzi, iar seara au avut loc mari serbări.

În cursul zilei s'au ținut conferințe asupra caracterului etnic bulgar al Dobrogei.

Asemenea manifestații în stil mai mare au avut loc la Sofia, Filipopol, Burgas și Varna, unde a locuit multă vreme Caragea.

RUSCIUK. — Ziarul „Pošta“ care apare în localitate anunță că guvernul român a întreprins o sistematică și bine alimentată propagandă pentru românizarea populației bulgare din jud. Vidin.

În acest scop, guvernul român acordă burse și diferite avantaje în agenți de propagandă, înmănând județul Vidin cu literatură patriotică română.

Ziarul în chestiune adaugă că mulți bulgari au refuzat cu îndăgare avantajele ce li se acordă de guvernul român, pentru a-i transforma în agenți de propagandă.

„Pošta“ arată apoi că guvernul român procedează astfel în timp ce populația bulgară din Dobrogea și Cadrilater este împiedecată să aibă școli și biserici bulgărești.

Sofia, 12. — Ziarele arată că azi se împlineesc 12 ani dela încheierea tratatului dela București care a zmis Bulgariei multe teritorii ce-i aparțineau pe drept și cari acum sunt stăpânite de statele vecine.

Ziarele bulgare adaugă că acest tratat a adus multe nenorociri Bulgariei și i ea pricinuit răni greu de viadecat.

Manevrele armatei sovietice

Berlin, 12. — În ziua de 8 August în împrejurimile Minsk sau început manevrele armatei sovietice la care participă 200 de mii soldați de infanterie, 16 mii de cavalerie, 120 de aeroplan, un mare număr de tancuri, 2 regimente speciale pentru lupta cu gaze asfixiante.

În Cinema Graficul Malul Mureșului, azi Vineri și Sâmbăta se va reprezenta „Păcatul“ unei fete din High Life, drama modernă din viața reală în 6 acte, în rolul principal: Mea Marsch și ca adaus „Zigotto“ apas zburător.

Începerea la orele 9¹/₂ precis.

Duminecă și Luni va rula „Samson pe Cometa“ mare atracțiune cu Luciano Albertini, cunoscutul star de cinematograful în principal.

Ultima oră

Imprumutul Capitalei fapt împlinit

BUCUREȘTI. Tratatul relativ la contractarea împrumutului de un milion pentru Capitală s'au sfârșit azi prin subscrierea contractului preliminar din partea Consiliului orașenesc și a consorțului american.

Un memoriu al României față de Comisiunea Dunăreană

BUCUREȘTI. Guvernul va înainta un memoriu Legii Națiunilor în legătură cu conflictul României cu Comisia Dunăreană. Acest memoriu va apăra drepturile și interesele României față de această Comisie.

Tunelul pentru stingerea sondei dela Moreni a explodat

BUCUREȘTI. Cu ocazia incendiului dela Moreni s'a întâmplat o groaznică nenorocire. Ieri, timpinându-se lucrările începute la tunelul cu care voiau a ajunge la sonda, gura tunelului a fost astupată cu o poartă puternică din fer. În tunel strângându-se însă

gaze aeriene, la un moment dat au explodat, răbind grav un muncitor. După două ore, tunelul a fost iar reparat de către un inginer, cu care ocazie explozia gazelor repetându-se, au fost grav răniți alți doi muncitori.

Banditul Tomescu s'a predat

BUCUREȘTI. Azi noapte la orele 2 a sosit raportul la prefectura județului Dâmbovița, că banditul Tomescu s'a predat în comuna Tâmboaia. Știrea încă nu e confirmată oficios de forurile competente.

Moartea drului Virgil Protopopescu

În ultimul moment ni-se aduce la cunoștință tristă veste că drul Virgil Protopopescu dela spitalul de copii din localitate a încetat din viață, în urma unei operații de stomac, pe care și-o făcuse în București. Înmormântarea va avea loc azi 14 August, la Craiova, orașul de naștere. Noi și toți cei cari l'au cunoscut nu putem decât să regretăm moartea atât de timpurie a unui medic de talia dispărutului Virgil Protopopescu.

INFORMAȚIUNI

Administrative

Kugam în mod deosebit pe toți abonații noștri, fie din localitate, fie din provincie, să ne încunoștințeze imediat când vad o neregularitate în primirea regulat a ziarului nostru.

— Onorabilii noștri abonați cari sunt în restanță cu plata abonamentelor sunt rugați respectuos să binevoiască și aduce conturile în ordine.

Di ministru Chirculescu la Arad

Di Chirculescu ministru Muncii, a sosit în oraș la orele 14 jumătate în Arad pentru a vizita orașul. Seara dsa s'a însoțit la București.

Noul inspector judecătoresc al circumscripției Curții de apel din Timișoara

Di Ion Păuș a fost delegat a îndepăna dela data de 1 Septembrie a. c. funcțiunea de inspector judecătoresc pentru tribunalele din Arad, Caransebeș și Deva, precum și circumscripțiile pendente de aceste tribunale.

Un țăran de talent care ar trebui ajutat

E vorba de tânărul țăran din Șiria, Gheorghe Mihail Popa care, în urma unui accident, are ambele picioare amputate. Acest tânăr în imposibilitate de a se îndelunca cu o ocupație agricolă, acolo în coliba lui din comuna natală, a început a combina colorile, asterându pe bucăți de pânză și hârtie, crâmpee de Natură așa cum pricepe mîntea lui închisă în pereții unui bordoi. Lucrările executate până în prezent, conștinând în ele scînteia unui temperament artistic, banii români sunt rugați a ajuta acest tânăr făcându-i-se posibilă scirea în Natura care ne-a fost hărăzită, spre vedere, tuturor.

Deocamdată se intenționează cumpărarea unui cărucior sistematic, care l-ar putea deplasa cu ușurință dintr'un loc în altul. Inițiativa se datorește dlui Gheorghe Munteanu proprietarul librăriei „Concordia“, pe adresa căruia — toți cari vor să ajute pe tânărul Gheorghe Mihail Popa — urmează a trimite sumele ce vor crede de bine. O dare de seamă a sumelor colectate, precum și întrebuințarea lor, se va comunica la timp.

Furtul din Măndruloc

În seara zilei de 11 August, răițăători rămași necunoscuți, s'au introdus pe ferestre în locuințele sătenilor Petru Rujan (Tut) și Gheorghe Moraru, ambii din comuna Măndruloc, furându-le la mai multe obiecte casnice și haine în valoare de circa 100.000 lei. Cazul se cercetează de către geșul postului de jandarmi din Glogovați.

Procesiune religioasă

Pelerinajul pentru sărbătoarea Adormirii Născătoare de Dumnezeu sfetei Mănăstiri a Dobrogeului (2 ore pe jos dela Arad) va fi condus de par. Căinș Turicu prof. de teologie Vineri în 14 l. c. plecând de m. la ora 2¹/₂ dela Catedrala ortodoxă și la 3 d. m. dela Casa Națională din Pârneava.

Immormântarea lui Matei Cantacuzino

În 12. — Immormântarea lui Matei Cantacuzino a fost fixată pentru Vineri.

S'au primit numeroase telegrame din partea Curților de apel și barourilor.

D. dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii, a dat delegație d-lui Iuliu Valoari, secretar general, de a reprezenta ministrul la înmormântarea profesorului M. B. Cantacuzino.

Dsa va depune cu acest prilej, o coroană din partea ministerului pe înmormântul ilustruului profesor.

Corpul regretatului Matei Cantacuzino a fost îmbălsămat de d. dr. Tzaicu.

La locuința defunctului s'au prezentat eri în corpore augștrăți, cari au exprimat condoleanțe dnei și familiei.

Concertul baritonului Gh. Petrescu cu concursul D-roi Honora Luca

Sămbătă 15 August ora 9 seara va avea loc la Palatul Cultural concertul baritonului Gh. Petrescu dela Opera din București. Publicul arădan care timp de trei ani (cât dl Petrescu a fost profesor la liceul „Moise Nicoară“) a ținut să ia parte la toate serbările ce se dădeau în Arad cu concursul dlui Petrescu, este rugat ca și de data aceasta să nu lipsească dela concertul de Sămbătă seara, al cărui program cuprinde:

1. Caro mio ben — de Giordani.
2. Ideale — de Tosti.
3. Un bato în maschera (Eri tu) — de Verdi.
4. Călătorul — de Schubert.
5. Am scris plângând — de Brătianu.
6. Cine trece pe uliță — de Kiriac.

7. Lucia L'amermoro — de Donizeti.
8. La mare — de Schubert.
9. Codrule — de Eliade.
10. Inghetată-i Dunărea? — de Kiriac.
11. Ciobănaș dela miori — de Kiriac.
12. Fete verde dedițel — de Kiriac.

Biletete se găsesc seara la casă.

Intrevoderea Seipel-Painleve

PARIS. — (Telegram particulară). — Painleve a primit azi în audiență pe Seipel, cancelarul Austriei.

Școala de viticultură Miniș

Condițiile de admitere

Se aduce la cunoștința celor interesați că pe ziua de 15 Septembrie a. c. se va ține concurs pentru admitere de elevi și pentru ocuparea burselor vacante, în localul Școlii Inferioare de Viticultură Miniș, județul Arad.

Cererile de înscriere însoțite de acte vor fi înaintate Direcției Școlii înainte de data de 15 Septembrie.

Candidații vor fi examinați din următoarele obiecte:

Aritmetică, geometrie, citire și scriere. Elevii, atât cei solvenți cât și bursierii vor avea locuință, luminat, încălzit, hrană, iar cei silitori și îmbrăcăminte.

Durata cursurilor teoretice este de trei ani în plus, elevii vor mai face un an și jumătate practic.

Absolvenții acestei școli sunt admiși la examen pentru intrarea în școala medie de viticultură din Chișinău.

Absolvenții acestei școli primesc și o parte din veniturile culturilor făcute pe moșia școlii.

Conform art. 53 din legea pentru recrutarea armatei absolvenții fac serviciul militar cu termenul redus la un an. Ei au dreptul a fi înscriși în corpul agronomic.

Informațiuni mai detaliate se primesc la școală și minister.

Condițiile de primire la Academia teologică ort. română din Oradea-Mare

Cu anul școlar 1925/26 se deschide și cursul III la această Academie. Vor funcționa deci cursurile: I, II, III.

În Academia teologică se primește tinerii:

a) cu bacalaureat de liceu,

b) cu diplomă de la seminarul teologic cu 8 cl.,

c) cu diplomă de la școlile normale cu 8 cl.,

d) absolvenții de 8 cl., liceale pe lângă obligamentul ca până la sfârșitul anului șc. 1925/26 să treacă examenul de bacalaureat.

Doritorii de a se înscrie la Academie fac cerere către Consistoriul eparhial ort. român din Oradea-Mare, până la 31 August a. c. alăturând: 1. Certificat despre anul ultim de școală, 2. Extras de botez, 3. Atestat de moralitate de la parohul locului, 4. Certificat medical, dovedind deplină sănătate.

Inscrierile se fac în 15 Octombrie 1925.

În căminul Academiei sunt locuri pentru 40 studenți. Taxa de întreținere în cămin e de 6000 (șase mii) lei pe an.

Pentru anul școlar 1925-26 sunt vacante 18 burse.

Trafic intrerupt în Cehoslovacia

Directia căilor ferate cehoslovace a sistat întregul trafic pe linia Tepla-Lebnicekovne, în legătură cu linia românească.

Directia generală c. f. r. a luat dispoziția ca toate transporturile destinate oricărei din stațiunile de pe această linie, să fie restituite predătorilor din România.

Participarea capitalurilor americane în întreprinderile italiene

ROMA 12. (Radior). — Aflăm din Washington că ambasadorul Italiei din Statele Unite a plecat în Roma unde va referi guvernului supra importanțelor chestiuni de actualitate și a propunerilor pentru participarea activă a finanței americane la inițiativa Italiană. În recentele convorbiri dintre secretarii de Stat americani de la Externe, tezaur și comerț cu d. De Martino, acestia au accentuat interesul cu care urmăresc desfășurarea economică a Italiei și i-au comunicat că guvernul Statelor Unite socotește să ajute prin capitalul american industria și lucrările publice din Italia și să îndăjduiesc această colaborare curat financiară, va aduce roade amelor fără.

Târgul Lemnului

În România. — Piața lemnului în România a continuat să slăbească în cursul săptămânii. Din pricina lipsei de bani, marii producători cari fiecare lucrează pentru sine însuși, își fac o concurență inversunată. Curentul de afaceri la Galați e cu totul extraordinar, ceea ce se datorește vânzării pe prețuri extrem de reduse, situație care nu poate dura însă prea multă vreme.

Lemnul românesc în Italia. — Târgul italian arată o schimbare vizibilă față de celelalte târguri și aceasta din pricina noului curs al lirei. Importul din Jugoslavia s'a micșorat mult din cauza cursului de schimb al dinarului și se crede că acest import va deveni nul.

În schimb, importul de material românesc în Italia a sporit mult. Prețurile scăzute plătite pentru materialul românesc, au influențat în mod rău lemnul austriac pe piața italiană. Piețele italiene cer mari cantități de lemn și se speră că prețurile cu toată concurența României se vor urca.

(„Holzmärkt", din Viena).

Devizele și valuta.

Radior. 13 August.

	BURSA:	
	Deschideres:	Inchideres:
Zurich	12256.25	12262.50
Berlin	207.05	207.05
Amsterdam	515.—	515.—
New-York	2502.—	2502.—
Londra	2405.—	2400.—

Milano	1855 —	1855 —
Praga	1525 —	1525 —
Budapesta	72.50	72.50
Belgrad	922.50	922.50
București	265.—	265.—
Varșovia	93.50	93.50
Viena	72.55	72.55

Cursul devizelor București

pe ziua de 13 August 1925.

	Cerute	Oferite
Paris	9.24	—
Berlin	—	—
Londra	972.—	—
New-York	198.—	—
Italia	715.—	—
Elveția	38.50	—
Viena	28.—	—
Budapesta	—	—
Praga	5.85	—

Valute:

	Cerute	Oferite
Napoleon	730 —	—
Mărci	46.50	—
Leva	134 —	—
Lire otomane	109 —	—
Sterline	935 —	—
Francezi	9.60	—
Elvețieni	37 —	—
Italieni	720.—	—
Draehme	310 —	—
Dinari	350 —	—
Dolari	194.50	—
Marca poloneză	34 —	—
Coroane austriacă	27.50	—
" maghiară	27 —	—
" cehoslovacă	5.80	—

ARTISTICE-CULTURALE

Scrisori de Elena Farago

Va apărea în curând în „Biblioteca Semănătorului" un volum de versuri intitulat „Scrisori" și dătorit marelui nostru poet *Elena Farago*.

A apărut:

Traian Mager: Aspecte din Munții Apuseni. — Târgul de țete dela Găina. Gheșarul dela Scărișoara. — (Biblioteca Semănătorului, Arad. Prețul 10 lei.)

A. Cotruș: Versuri (Biblioteca Semănătorului, Arad. Prețul 5 lei.)

Ștefan Moteș: Relațiile Mitropolitului Andrei Șaguna cu Românii din Principatele Române. (Biblioteca Semănătorului, Arad. Prețul 5 lei.)

A apărut în editura „CARTEA ROMÂNĂ NEASCA":

Cunoștințe Folositoare, Seria B), No. 36: „Omul și societatea", de Alex. Sluglea, profesor. — Prețul 3 lei.

Cunoștințe Folositoare, (Seria B.) No. 37: *Bucătăria sătencei (Mâncări fără carne)* de Maria Colonel Dobrescu. Inspectorat școlii lelor de menaj. — Prețul 3 lei.

Biblioteca Agricolă, Nr. 23 și 24: *Altoarea pomilor roditori*, de D. I. Ștefănescu, inspector horticol. — Prețul 10 lei.

Biblioteca Agricolă, Nr. 26: *Un mare dășman al mălului: Păduchele lănos*, de W. Knechtel, inspector entomolog. — Prețul 5 lei.

Biblioteca Minerva, No. 87: *Spre mai bine*, de J. M. Guyau. — Prețul 5 lei.

De vânzare la toate librăriile principale din Țară.

Economice.

Munca femeilor și a copiilor în mine

D. Tancred Constantinescu, ministrul industriei și al comerțului, a dat următoarea decizie:

Este interzisă întrebuințarea femeilor la orice fel de lucrări miniere subterane.

Este interzisă întrebuințarea copiilor sub vârsta de 18 ani la lucrările miniere de abate și explozie.

Este autorizată întrebuințarea copiilor între 14 și 18 ani la lucrările auxiliare de mină.

Abaterile dela dispozițiile acestei decizii vor fi sancționate conform art. 138 din legea minelor.

Transportul fructelor proaspete pe căile ferate

Fructele proaspete predate cu masă de mare înțesă în orice cantitate, se pot expedia cu trenurile de persoane sau mixte în limita tonajului și se vor, taxa ca mare înțesă.

Exportul lemnului în lungimi fixe

Comisia Vamală de Import și Export a opinat să nu se admită la export decât lungimi până la 1.50 m., pentru a nu se da loc la fraude, când în loc de lungimi de 4 m., se nu se exporte porți din balzi, sau chiar lungimi mijlocii (centrale), care având lungimi de 4 m., ușor ar putea fi transformate în scânduri, odată trecând peste graniță, ceea ce ar defrauda fiscal.

Consiliul de Miniștri a refuzat a aproba exportul acestor lungimi, pentru a nu se da loc la abuzuri la vamă.

Reexpedierile și predările pentru export

În conformitate cu dispozițiile tarifare toate transporturile sosite în stațiunile de frontieră sau acelor din zona de 50 km. sunt considerate pentru export chiar dacă nu poartă această mențiune și nici pe aceea „onatum intern", percepându-se la toate spurul de 50 la sută asupra taxelor de transport tarifale.

Francisc Hagyk, lăcătuș Arad, Str. Mărășești.

vis a vis cu Prefectura poliției. Pregătește în soiul acest de meserie ori și ce fel de comenzi ș. a.: porți decorate, roloturi, garduri din fier pt. morminte, grătare de șponaj, mașini de încălzit (cuptoare) din material de prima calitate, confecționate punctual pe prețuri eficiente. — Primește reparări. (1493)

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:			Sosirea:		
Teiuș	accelerat	0 ⁵⁵	Teiuș	accelerat	5 ⁴⁰
Teiuș	personal	4 ⁵⁵	Teiuș	personal	7 ²⁵
Teiuș	expres	7 ⁰⁴	Teiuș	expres	16 ⁰⁵
Teiuș	personal	12 ⁰⁸	Teiuș	personal	23 ²⁵
Teiuș	"	21 ⁰⁸	Teiuș	personal	23 ⁴⁷
Timișoara	"	1 ¹⁰	Timișoara	"	4 ⁴⁰
Timișoara	"	6 ¹⁰	Timișoara	"	7 ³⁰
Timișoara	"	12 ³⁰	Timișoara	"	14 ³⁰
Timișoara	"	16 ³⁰	Timișoara	"	20 ⁵⁰
Timișoara	accelerat	19 ²⁴	Timișoara	accelerat	23 ²⁴
Curtici	personal	0 ³¹	Curtici	accelerat	0 ³⁰
Curtici	accelerat	6 ¹⁰	Curtici	expres	6 ⁵²
Curtici	personal	7 ⁴⁴	Curtici	personal	7 ²⁴
Curtici	"	9 ⁰⁶	Curtici	"	9 ²²
Curtici	"	14 ²⁴	Curtici	"	11 ⁵⁸
Curtici	"	17 ²⁴	Curtici	"	17 ⁰³
Curtici	expres	23 ³⁷	Curtici	"	20 ³³
Brad	personal	7 ⁴⁰	Brad	"	7 ⁰⁶
Brad	mot. ajut.	11 ⁴⁴	Brad	mot. accel.	8 ⁵⁴
Brad	personal	16 ¹⁶	Brad	mot. pers.	15 ²²
Brad	mot. accel.	19 ¹⁰	Brad	personal	20 ⁴¹
Oradea-Mare	mixt	3 ²⁰	Oradea-Mare	"	10 ⁰²
Oradea-Mare	mot. accel.	6 ²⁰	Oradea-Mare	mixt	17 ⁵²
Oradea-Mare	personal	10 ²⁷	Oradea-Mare	mot. pers.	18 ⁴⁸
Oradea-Mare	"	21 ³⁰	Oradea-Mare	"	23 ⁵⁴
Pecica	mot. pers.	5 ³⁰	Pecica	"	7 ²⁴
Pecica	mixt	8 ⁰⁰	Pecica	mixt	11 ³⁰
Pecica	mot. pers.	14 ⁰²	Pecica	mot. pers.	16 ²⁶
Pecica	"	18 ⁵⁰	Pecica	"	20 ⁵⁰
Jimbolia	mixt	10 ⁰¹	Jimbolia	personal	7 ⁰⁰
Jimbolia	personal	16 ¹⁵	Jimbolia	mixt	20 ³⁵
Otlaca	mixt	15 ⁵⁵	Otlaca*)	"	13 ²¹

*) La Otlaca, trenul personal către Sântana numai la trenul accelerat spre Arad are legătură.

Tipografia „Aradul"

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. A.

ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreapta).